

XERRADA A L' I.E.S. SECRETARI COLOMA DE BARCELONA, AMB MOTIU DEL
PROJECTE "PRIMAVERA D'EUROPA"
(Dilluns, 24 d'abril de 2006)

Bon dia,

En primer lloc, m'agradaria **agrair-vos l'oportunitat de ser aquí amb vosaltres aquest matí, quan falta poc pel dia d'Europa, per parlar i debatre sobre les principals qüestions que des de Catalunya més ens interessen de la Unió Europea.** Per mi és una mica difícil explicar-vos la meva visió sobre la Unió Europea, sobretot perquè no sé exactament el que coneixeu ni el que més us interessa, però els vostres professors m' han comentat una mica el que esteu fent, i miraré de contestar bona part de les preguntes que m'heu fet arribar.

Com sabeu, **aquest any commemorem els vint anys de l'entrada d'Espanya a la Unió, i el balanç d'aquests anys és molt positiu.**

Per una banda, **a Espanya i a Catalunya hem après de la democràcia europea,** i hem après que la democràcia suposa un procés constant que requereix el compromís, la implicació, i el convenciment que la participació a la vida pública o política per part de tots els ciutadans i ciutadanes és la millor garantia per a la resolució dels conflictes quotidians.

D'altra banda, al llarg d'aquests anys, **la situació econòmica i social de l'Estat espanyol ha millorat en gran mesura.** Ha augmentat en un 30% la renda per càpita dels espanyols, i en l'actualitat la mitjana de renda espanyola és d'un 98% de la mitjana de renda de la UE ampliada. Les ajudes que la UE ha concedit a Espanya en aquests 20 anys superen els 100.000 milions d'euros, i aquests fons han finançat 4 de cada 19 km d'autovies espanyoles, la construcció de les línies fèrries d'alta velocitat, les ampliacions dels aeroports de Barcelona i Madrid, el metro de Sevilla, el desenvolupament del sector agrícola espanyol, i al supervivència del sector pesquer, entre d'altres. També ha ajudat a modernitzar l'economia del país, i ha acabat amb l'aïllament secular d'Espanya de la resta d'Europa, demés de millorar aspectes de la vida quotidiana com la seguretat alimentària, la protecció del medi ambient, la facilitat per viatjar, etc.

Abans de res, dir-vos que **sóc diputada al Parlament Europeu**, que és la **institució de la Unió Europea on estan representats els ciutadans i ciutadanes de tots els països que són membres de la Unió Europea**. Des de 1979, el Parlament és **elegit cada cinc anys per sufragi universal directe**, és a dir, cada persona major de 18 anys vota directament qui vol que siguin els seus representants allà. I per això, **al Parlament hi ha 732 diputats i diputades dels diferents Estats que representen un partit polític. Però no s'organitzen per Estats, sinó per grups polítics**. D'aquesta manera, trobem:

- el Partit Popular Europeu, el més nombrós;
- el Partit Socialista Europeu, del qual formo part;
- el Grup de l'Aliança de Liberals i Demòcrates per Europa;
- el Grup dels Verds- Aliança Lliure Europea;
- el Grup Confederal de l'Esquerra Unitària Europea-Esquerra Verda Nòrdica,
- el Grup Independència i Democràcia -grup antieuropeu i euroescèptic, que fa una política que consisteix en intentar treure tantes competències com sigui possible a la UE i retornar-les als governs dels estats, demés de desprestigiar les institucions europees. La seva política és molt poc constructiva, bàsicament de desgast, i presenta molt sovint amb trets xenòfobs i, fins i tot, antidemocràtics-, i finalment
- el Grup Unió per a l'Europa de les Nacions.

Aquests 732 diputats es convertiran, amb l'entrada de Romania i Bulgària prevista inicialment per l'1 de gener de 2007, en 785 (+18 per Bulgària i + 35 per Romania). Però a hores d'ara, segons el darrer informe de la Comissió Europea sobre els avenços realitzats per ambdós països, aquesta entrada podria endarrerir-se un any per la necessitat d'aquests països de realitzar majors esforços per eradicar la corrupció a tots els nivells de l'Administració Pública i en el sistema de justícia.

Al Parlament, per a la realització de la pròpia activitat parlamentària, cada diputat i diputada està adscrit a una o més comissions parlamentàries i a una o més delegacions territorials. Les Comissions són reunions de grups de diputats que s'ocupen d'un determinat àmbit polític. Jo formo part de la Comissió de Cultura i Educació, de manera que tracto bàsicament temes que tenen a veure amb la mobilitat dels estudiants, amb l'aprenentatge al llarg de tota la vida, amb programes de suport al sector audiovisual en general, i del cinema , en particular, etc. I les delegacions parlamentàries s'encarreguen de les relacions de la Unió Europea amb diferents regions i països del món. En el meu cas, formo part de la Delegació per a les relacions amb el Japó. **En les comissions i delegacions hi ha representants de tots els Grups polítics. I cada grup polític té, el que en diem, el grup de treball de cada comissió, que és on els membres d'un mateix grup intentem arribar a un posicionament comú de cara al debat conjunt en la Comissió.** I val a dir que no sempre ho aconseguim.

El **Parlament** comparteix amb el Consell de la Unió Europea -la institució on estan representats els països, i es decideixen principalment les polítiques de la Unió Europea- la funció pressupostària (quant gasta la Unió i en què) i la funció legislativa, o sigui, l'**aprovació de les "lleis europees"**. Però, sobretot, el Parlament exerceix una **funció de control democràtic i polític sobre la Comissió Europea** i la resta d'institucions comunitàries perquè, com hem dit, representa els interessos dels ciutadans i les ciutadanes.

Abans de comentar totes les vostres preguntes, m'agradaria fer referència a la Constitució Europea. Com sabeu, fa poc més d'un any, Espanya va celebrar un referèndum per a l'aprovació del projecte de Constitució Europea. Aquest referèndum, va ser positiu al nostre país, i també a d'altres països europeus, que van aprovar de diferents maneres el projecte constitucional. Tanmateix, dos països -França i Holanda- van votar-hi en contra. I en aquests moments la Unió Europea no disposa de cap Constitució i ens trobem en una fase de pausa-reflexió per pensar com adoptar les mesures necessàries per continuar avançant en el procés d'integració.

De fet, una Constitució és un pacte entre els governs i els ciutadans d' un país sobre com volen governar-se. Sobre quins valors volen que siguin la base d'aquest govern, i sobre els objectius que volen assolir i que tots plegats es comprometen a respectar.

A la Unió Europea, els **valors** que compartim són clars:

- la dignitat humana
- la llibertat
- la democràcia
- la igualtat
- l' estat de dret

I els **objectius** de les polítiques comunitàries són:

- promoure la pau
- promoure els seus valors
- el benestar dels seus pobles

Sobre els valors:

La **dignitat humana**. Vetllar perquè cap persona rebi maltractaments, físics o verbals, és a dir, que des de tots els punts de vista rebi el respecte i el tractament que es mereix com a persona.

La **llibertat**. Que a totes les persones els sigui respectada la llibertat a expressar-se lliurement, a treballar, a estudiar, a rebre informació...

La **democràcia**. Que ens dotem d' un mètode per governar-nos pel qual són els ciutadans els que elegeixen els seus representants i governants. El seu president del govern, el seu alcalde, els seus diputats i diputades,..... i aquells que obtenen més vots són els que els representaran. I els que no guanyin hauran de respectar aquests resultats.

Això que sembla tan senzill no ho és gaire per segons quins països que no tenen democràcia, on els que perden no hi estan d' acord i a vegades, volen imposar la raó amb violència i a través de les armes, cosa que no fa tant encara succeïa a alguns països del continent.

La **igualtat**. El dret de tots a tenir les mateixes oportunitats. A accedir al mateix lloc de treball amb igualtat de condicions, a rebre la mateixa remuneració. No fer diferències pel fet de ser d'un altre sexe, o d'una altra raça, o de ser més jove o més gran....

L' **estat de dret**. Que acceptem el que diguin les lleis. Que ens dotarem de les lleis que creguem necessàries, a través dels nostres parlaments i governs i després tots estarem d' acord amb l'aplicació i el respecte de les mateixes.

Sobre els objectius:

Promoure la pau. No cal que us ho expliqui: que hi hagi pau a tot arreu, que els conflictes s' arreglin amb el diàleg i amb els pactes, i que no s'utilitzin les armes per a resoldre'ls, perquè d'aquella manera no s'acaben, sinó que es fan més profunds encara. A la Unió Europea es considera que la guerra és l'absència de la política. Quan les coses no se saben resoldre políticament, parlant, és aleshores que apareix la violència i les armes.

Promoure els valors de la Unió Europea. Bé, no cal afegir-hi res més. Els valors que us he explicat, fer que siguin observats i respectats per tothom, no només dins de la Unió Europea, sinó també fora.

El benestar dels seus pobles. Posar en marxa polítiques que afavoreixin el benestar dels pobles que componen la Unió Europea. Polítiques d'ensenyament, de creació de treball i ocupació, de protecció del medi ambient, de creixement econòmic, de protecció i millora de la salut, ... En definitiva, polítiques que beneficiïn els seus ciutadans i ciutadanes.

I aquesta **Constitució europea**, un text que ens hauria permès adaptar-nos de manera eficient a l'ampliació darrera de la Unió, i afrontar amb més garanties d'èxit el futur en aquest món

globalitzat i de competència creixent, ha quedat aturat. **Era un text molt llarg que consta de 4 parts.**

- **La 1ª part inclou els objectius, les competències:** allò en què la Unió Europea és responsable i que ha de fer, a més a més del que han de fer els Estats; els procediments de decisió: com es decideixen les coses (en les votacions, etc.); i les seves institucions: el Parlament Europeu, el Consell Europeu, el Consell de Ministres de la Unió Europea, la Comissió Europea i el Tribunal de Justícia de la Unió.
- **A la 2ª part hi ha la Carta dels Drets Fonamentals.** Recull tots els drets que tenim els europeus pel fet de ser ciutadans de la Unió.
- **La 3ª part se centra en les polítiques així com en el funcionament de la Unió Europea.** Polítiques que, bàsicament, pretenen eliminar les desigualtats home/dona, propiciar el treball per a tothom, la protecció social, millorar l'educació, la salut,...
- **I la 4ª part conté les clàusules finals, que diuen com s' ha d'aprovar aquesta Constitució i com es podrà revisar o canviar** en un futur.

Tanmateix, a diferència de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, text que compartim 6 milions d'habitants –i la reforma del qual ha resultat i encara està resultant prou complicada-, aquesta Constitució Europea **és una Constitució per a 450 milions de ciutadans i ciutadanes, de 25 països diferents**, amb la qual cosa, és lògic també que posar-nos d'acord hagi estat encara més difícil –no és fàcil que un mateix text satisfaci a tothom: països grans i petits, del nord i del sud, etc.-, fins al punt que encara avui dia vivim un període de reflexió difícil de gestionar.

Potser és per això que aquesta Constitució té un **lema**, que és “**Units en la diversitat**”. I aquest lema vol expressar precisament que **la Unió Europea és rica gràcies precisament a aquest conjunt de cultures i pobles que la formen**, i que el **respectar-les fa que Europa sigui encara més forta i eviti, així, noves guerres com les que va viure abans de la creació de la Unió Europea**, quan els països i pobles veïns es barallaven entre ells.

D'aquesta manera, quan en alguna de les vostres preguntes feu referència a la **visió de l'Estatut o de Catalunya o de País Basc que es té des d'Europa** –més ben dit, des de Brussel·les-, per una banda, és veritat que les situacions diferenciades d'aquestes Comunitats respecte la resta d'Espanya són generalment conegudes i respectades, però de l'altra banda també és veritat que queden sovint dil·luïdes per la major sorpresa o curiositat política que generen debats estatals sobre altres aspectes més novedosos com, per exemple, sobre la permissió del matrimoni homosexual, o la retirada de tropes de l'Iraq en el cas espanyol, entre d'altres. De tota manera, crec que **a la Unió Europea sí que s'és plenament conscient de la**

riquesa de la diversitat cultural, nacional i lingüística, i de la pluralitat, no només espanyola, sinó del conjunt de la Unió.

Continuant amb les vostres preguntes, em demaneu sobre el **procés de selecció dels eurodiputats dins de cada partit**. Doncs aquest es fa a través de l'elaboració del que es coneix com la llista de candidats, que obeeix a criteris de paritat home-dona, de representació d'interessos diferents dins d'un mateix partit, etc. Aquesta llista és la que reben a casa els ciutadans a l'hora de votar, i en funció dels resultats, cada partit obté un determinat nombre d'escons, i envia al Parlament els diputats i diputades elegits. Ja sabeu que a Catalunya, per exemple, som 6 diputats que representem els partits catalans. 3 socialistes: el president del Parlament, Josep Borrell, en Raimon Obiols i jo mateixa. A la llista del PP no hi havia cap diputat representant el PPC, sinó que hi ha el Sr. Vidal-Quadras que viu a Madrid. Per IC, tenim en Raül Romeva. Per ERC, en Bernat Joan i, per CDC, Ignasi Guardans.

Com he dit, **la representació dins el Parlament Europeu s'efectua per grups polítics, i no per països, tot i que quan hem de votar sobre temes que afecten els interessos dels nostres països respectius, els diputats i diputades del país afectat votem normalment per interessos més nacionals que ideològics.**

Pel que fa a la política lingüística, a la UE hi ha 20 llengües oficials. Com sabeu, a partir de l'any passat, el català -tot i no ser encara llengua oficial- es pot usar oficialment a algunes institucions comunitàries com el Consell de Ministres de la Unió Europea -que reuneix els ministres dels diferents Estats membres de la Unió-, la Comissió Europea -el més semblant a un govern europeu- o al Comitè de les Regions -organisme on estan representades les diferents col·lectivitats locals i regionals d'Europa-. Al Parlament Europeu, els diputats i diputades encara no podem parlar català, però els ciutadans ja poden dirigir-hi les seves peticions en català, i el Parlament està obligat a contestar-los en aquesta llengua.

La vida d'un diputat és una vida força ocupada. Entre setmana hem de viatjar a Brussel·les o a Estrasburg -la setmana de ple es fa a Estrasburg-, on tenim reunions de la comissió parlamentària de la qual formem part, de les delegacions, de grup polític, o reunions amb representants d'ONGs, d'empreses, de sectors afectats per determinades polítiques que tractem, o amb ciutadans que es dirigeixen a nosaltres... També sovint hem de viatjar per participar en reunions i cimeraes que es realitzen a diferents llocs del món. Però també hem d'atendre les nostres obligacions a Catalunya, fent xerrades i conferències com la que estic fent ara, i trobades on, en general, intentem acostar la realitat de la Unió Europea a Catalunya.

Pel que fa al **Procés de Bolònia**, és un procés en el marc de l'ensenyament secundari que pretén posar les bases per crear un espai europeu d'ensenyament superior el 2010 sobre la base de certs principis de qualitat, de mobilitat, de diversitat i de competitivitat, orientat a la

consecució de certs objectius, com l'increment de l'ocupació a la UE i la conversió del sistema d'ensenyament europeu en un pol d'atracció per estudiants i professors de tot el món. Per això, cal que els Estats facin molta feina encara per equipar els sistemes d'ensenyament nacionals, i destinar molta inversió a les noves tecnologies, a l'educació i a la formació, a través de beques a la mobilitat tant d'estudiants com de professorat, a l'educació contínua, o la supressió d'obstacles burocràtics per facilitar aquests programes i millorar-ne l'abast i l'eficàcia.

Així, el **programa Erasmus** ha permès a molts estudiants viatjar i viure fora del seu país d'origen, conèixer un llengua i una cultura diferent de la seva, i eixamplar els seus horitzons, de manera que és un programa -jo diria- dels més importants de la Unió Europea.

La Unió Europea no té competències en totes les polítiques. Bona part de competències relatives al benestar social, com és la política d'habitatges, per exemple, són competències dels Ajuntaments. Altres polítiques cauen dins les competències de les Comunitats Autònomes o dels Estats. Així, **a la Unió Europea es dissenyen bàsicament grans estratègies polítiques, com és el cas de l'Estratègia de Lisboa.** Aquesta estratègia -nom amb què es coneix l'acord al qual van arribar el març de l'any 2000 els caps d'estats i de govern que es van reunir a la capital de Portugal, que es van comprometre a convertir l'economia d'Europa en la més dinàmica i competitiva del món en tan sols 10 anys, basada en un creixement econòmic sostenible, amb més i millors llocs de treball, i una millor cohesió social- és un exemple paradigmàtic, ja que, els Estats es van comprometre a invertir més en educació, en recerca i desenvolupament. Fa poc es va produir una revisió a mig termini (2005-6), que va posar de manifest que resten encara moltes coses a fer. Es tracta, sobretot, d'invertir en innovació i formació, per evitar perdre competitivitat, no a través del cost de la mà d'obra o de les primeres matèries (la qual cosa ja hem perdut en relació a altres països del món), sinó de mantenir una producció d'alt valor afegit i de qualitat, gràcies a la capacitació dels treballadors i treballadores.

Tanmateix, quan els països han de decidir sobre els recursos o el pressupost de la Unió Europea per als propers 7 anys (de 2007 a 2013), en lloc d'actuar d'acord amb aquests compromisos, acostumen a voler reduir les seves aportacions a la Unió. I això és del que ens queixem sovint els diputats i diputades al Parlament Europeu, que no disposem de prou diners per tirar endavant alguns programes.

Per aprofundir una mica més en la meua feina a la Comissió de Cultura, dir-vos que els principals informes que s'han aprovat estan relacionats amb el procés de Bolònia per una major cooperació en l'ensenyament superior a nivell europeu i per aconseguir una homologació i reconeixement de certificats i títols acadèmics a nivell de la Unió Europea. També amb l'Estratègia de Lisboa pel que fa a la identificació de competències educatives claus a fomentar (especialment el coneixement d'altres llengües), i a l'ensenyament al llarg de tota la vida -necessari per a una millor adaptació als canvis que cada vegada més cal afrontar al llarg de la vida professional-. També s'ha renovat el marc financer de cara als propers anys dels programes i polítiques de joventut, les ajudes al sector audiovisual i cinematogràfic europeu, s'ha definit una política de comunicació de la Unió Europea -per acostar més els ciutadans a les institucions i a la realitat comunitària, s'ha refet el programa de les Capitals Europees de

Cultura, s'està reformant la Directiva "Televisió sense Fronteres" per adaptar-la als canvis tecnològics que s'estan produint, i hem seguit amb atenció el debat en el si de la UNESCO sobre la protecció de la diversitat cultural.

La **política exterior de la Unió Europea** ha experimentat un gran avenç des dels inicis de la Unió. Avui dia, la Unió Europea exerceix un paper de *soft power* –que vol dir que és una potència de diàleg, que negocia amb els països en conflicte, que intenta resoldre les coses parlant i no per la via militar- **La Unió Europea manté acords amb moltes organitzacions regionals del món.** Intervé en nombrosos processos de pau com el **conflicte àrabo-israelià**, tot i que arran de les darreres eleccions a Palestina ha deixat de mantenir contactes a nivell ministerial amb les autoritats palestines i també ha eliminat els seus ajuts a l'Autoritat Nacional Palestina. Amb **Amèrica Llatina**, com amb la resta de regions mundials, també manté bones relacions, però destaquen especialment les seves relacions amb el MERCOSUR i amb els països veïns de la Unió com els països de la ribera sud de la Mediterrània, com el Marroc.

Amb els països del **Tercer Món**, la Unió Europea manté relacions de cooperació privilegiades. Amb els acords de Cotonou ha desplegat un seguit de pactes que estableixen també clàusules de compliment dels drets humans, que els països han de respectar si volen beneficiar-se de les facilitats que la Unió els ofereix –sobretot en el terreny del comerç-.

Pel que fa a la **Xina** i a l'Àsia en general, la Unió Europea ha de seguir aprofundint les seves relacions i el seu coneixement de la regió per fer front a la creixent competència bàsicament dels xinesos i japonesos, sobretot en l' esfera comercial, i posar èmfasi en el compliment dels drets i de les llibertats fonamentals.

Per acabar, pel que fa a la **política migratòria**, n' existeix una de comuna a nivell europeu, però cal encara que els Estats millorin la seva coordinació per intentar evitar les catàstrofes i drames humanitaris que es produeixen a les portes d'Europa que representen tant Espanya pels africans com els països de l'est pels asiàtics. I sobretot, millorar també la cooperació policial en el terreny de la seguretat per lluitar contra el terrorisme.

A banda de tot plegat, crec que **avui ens podem sentir satisfets de formar part d'una Unió Europea que ha acabat definitivament amb les guerres entre els països que en formen part, que ha donat un llarg període d'estabilitat a Europa, i que ens dóna molts instruments per afrontar amb garanties el nostre futur benestar en el món globalitzat i obert en què vivim.**

Bé, he intentat fer-vos una ràpida descripció del treball del PE. No sé si he contestat a totes les vostres preguntes. Però, en tot cas, ara si teniu algun dubte sobre el que he explicat, ho podem mirar d'aclarir entre tots.

Moltes gràcies.